

Koncesionarji, ki opravljajo javno službo na sekundarni ravni zdravstvene dejavnosti

Številka: 1001-187/2020/3
Datum: 5. 6. 2020

Zadeva: Financiranje dodatka za delo v rizičnih razmerah zasebnim izvajalcem zdravstvenega varstva, ki dejavnost opravljajo v okviru mreže javne službe na sekundarni ravni zdravstvene dejavnosti

Na podlagi šestega odstavka 71. člena Zakona o interventnih ukrepih za zaježitev epidemije COVID-19 in omilitvev njenih posledic za državljane in gospodarstvo (Uradni list RS, št. 49/20 in 61/20; v nadaljnjem besedilu: ZIUZEOP) se za financiranje dodatka za delo v rizičnih razmerah iz 11. točke prvega odstavka 39. člena Kolektivne pogodbe za javni sektor (Uradni list RS, št. 57/08, 23/09, 91/09, 89/10, 89/10, 40/12, 46/13, 95/14, 91/15, 21/17, 46/17, 69/17 in 80/18; v nadaljnjem besedilu: KPJS) zagotovijo sredstva v proračunu Republike Slovenije tudi zasebnim izvajalcem zdravstvenega varstva, ki dejavnost opravljajo v okviru mreže javne službe (v nadaljnjem besedilu: koncesionarji).

Sredstva za izplačilo dodatka za nevarnost in posebne obremenitve v času epidemije po prvem odstavku 71. člena ZIUZEOP iz proračuna Republike Slovenije koncesionarjem niso zagotovljena. Šesti odstavek navedenega člena namreč določa, da se sredstva za financiranje obeh dodatkov v javnem sektorju zagotovijo v proračunu Republike Slovenije (prvi stavek predmetne določbe), pri čemer je financiranje iz sredstev proračuna Republike Slovenije za zasebne izvajalce socialnega in zdravstvenega varstva v okviru mreže javne službe v nadaljevanju (drugi stavek predmetne določbe) omejeno zgolj na dodatek iz 11. točke prvega odstavka 39. člena KPJS.

Ta dopis naslavljamo le **na koncesionarje, ki opravljajo javno službo na sekundarni ravni zdravstvene dejavnosti**, saj **zahtevke oziroma račune za izplačilo dodatka za delo v rizičnih razmerah posredujejo Ministrstvu za zdravje, in sicer le za dejavnosti, za katere jim je Ministrstvo za zdravje podelilo koncesijo** za opravljanje javne službe na sekundarni ravni zdravstvene dejavnosti.

Koncesionarji **za dejavnosti, ki jih opravljajo na podlagi podeljene koncesije s strani občine** za opravljanje javne zdravstvene službe na primarni ravni zdravstvene dejavnosti, **zahtevke oziroma račune za izplačilo dodatka za delo v rizičnih razmerah posredujejo občini, ki jim je podelila koncesijo**.

I. Upravičenci do dodatka za delo v rizičnih razmerah po KPJS

11. točka prvega odstavka 39. člena KPJS določa dodatek za delo v rizičnih razmerah (območje vojne nevarnosti, nevarnosti terorističnih napadov z biološkimi agensi, demonstracij, naravnih nesreč, epidemij in epizootij) v višini 65 % urne postavke osnovne plače javnega uslužbenca. Sprejeta je bila tudi razlaga KPJS (Uradni list RS, št. 48/20), ki se glasi:

»Javnemu uslužbencu pripada dodatek za delo v rizičnih razmerah v obdobju epidemije, če sta kumulativno izpolnjena pogoja, da je razglašena epidemija v skladu z Zakonom o nalezljivih boleznih in da javni uslužbenec opravlja delo v nevarnih pogojih. Do dodatka je upravičen le za ure, ko je opravljal delo v nevarnih pogojih.

Nevarni pogoji so pogoji, ko je ali bi lahko bilo ogroženo zdravje ali življenje javnega uslužbenca zaradi izpostavljenosti možni okužbi z nalezljivo boleznijo, zaradi katere je bila razglašena epidemija.

Delodajalec določi dela in naloge, ki se opravljajo v nevarnih pogojih dela, in čas, ko je javni uslužbenec opravljal delo in naloge v nevarnih pogojih dela.

Šteje se, da ne gre za delo v nevarnih pogojih dela, če javni uslužbenec opravlja delo na domu.«

Iz sprejete razlage izhaja, da do dodatka niso upravičeni vsi zaposleni, ki v času trajanja epidemije prihajajo na delo, temveč zgolj tisti, ki delo opravljajo v nevarnih pogojih. Za nevarne pogoje se štejejo pogoji, ko je ali bi lahko bilo ogroženo zdravje ali življenje zaposlenega zaradi izpostavljenosti možni okužbi. Delodajalec je dolžan določiti dela in naloge, ki se zaradi razglašene epidemije nalezljive bolezni opravljajo v nevarnih pogojih dela in čas, ko je zaposleni opravljal delo in naloge v nevarnih pogojih dela z internim aktom/sklepom. Ministrstvo za javno upravo je primeroma oblikovalo vzorec sklepa o določitvi del in nalog, ki se opravljajo v nevarnih pogojih dela in časovnega obdobja opravljanja del in nalog v nevarnih pogojih dela (v **Prilogi 1**). Ob tem dodajamo, da je treba k izplačilu dodatka pristopiti na razumen način, ki bo transparentno in poenoteno določal razlikovanje med različnimi delovišči in izplačanimi dodatki in pravično nagradil zaposlene glede na njihovo izpostavljenost razmeram v nevarnih pogojih dela. Ob tem opozarjamo na racionalno razporejanje kadrov in finančnih virov.

Koncesionarji so do dodatka za delo v rizičnih razmerah upravičeni le za ure dela, ki so opravljene do plačnika ZZS in v katerih se je dejansko opravljal delo v rizičnih razmerah glede na pogoje, kot jih določa KPJS in razlaga KPJS.

Pri določitvi časa, ko je zaposleni opravljal dela in naloge v nevarnih pogojih dela, je treba upoštevati tudi razlike glede različnega časa opravljanja dela v nevarnih pogojih. Koncesionarji v zvezi z izplačilom dodatka za delo v rizičnih upoštevajo vse relevantne specifikke, vezane na posamezne poklicne skupine, ki so bolj oziroma več časa izpostavljene tveganju za zdravje zaradi epidemije. Na primer, če predpostavimo, da so zaposleni že zaradi prihoda na delo izpostavljeni določenemu tveganju, to še ne pomeni, da bi vsi bili izpostavljeni tveganju celoten delovni čas. Predlagamo, da zaposlene, ki opravljajo istovrstne naloge, glede izplačila dodatka za delo v rizičnih razmerah enako obravnavate.

Ob tem je treba upoštevati tudi dejstvo, da je bilo v času trajanja epidemije sprejeto več predpisov, ki so omejevali izvajanje zdravstvenih storitev, in sicer:

- Odredba o začasnih ukrepih za obvladovanje širjenja nalezljive bolezni SARS-CoV-2 (COVID-19) (Uradni list RS, št. 18/20 in 22/20),

- Odredba o začasnih ukrepih za obvladovanje širjenja nalezljive bolezni SARS-CoV-2 (COVID-19) (Uradni list RS, št. 22/20 in 32/20) ter
- Odlok o začasnih ukrepih na področju zdravstvene dejavnosti zaradi zaježitve in obvladovanja epidemije COVID-19 (Uradni list RS, št. 40/20, 49/20 in 65/20).

Do dodatka za delo v rizičnih razmerah po KPJS so upravičene osebe, ki imajo pri koncesionarju sklenjeno pogodbo o zaposlitvi (vključno s specializanti, sekundariji in pripravniki), ne glede na to, ali je sklenjena pogodba o zaposlitvi za polni ali krajši delovni čas ali za dopolnilno delo, če so izpolnjeni pogoji, kot jih določa KPJS in razlaga KPJS. To pomeni, da se iz proračuna Republike Slovenije ne financirajo dodatki za osebe, ki imajo pri koncesionarju sklenjene podjemne pogodbe ali druge civilno-pravne pogodbe za izvajanje zdravstvenih storitev. Prav tako do dodatka niso upravičeni direktorji koncesionarjev, in sicer za poslovodne naloge, ki jih opravljajo v skladu s pogodbo o zaposlitvi.

Koncesionarji so se v skladu z Odlokom o začasnih ukrepih na področju zdravstvene dejavnosti zaradi zaježitve in obvladovanja epidemije COVID-19 (Uradni list RS, št. 40/20, 49/20 in 65/20) v izvajanje nalog, povezanih z zaježitvijo in obvladovanjem epidemije COVID-19, vključevali na podlagi sklenjene pogodbe o vključevanju v sistem izvajanja neprekinjenega zdravstvenega varstva iz 44.f člena Zakona o zdravstveni dejavnosti (Uradni list RS, št. 23/05 - uradno prečiščeno besedilo, 15/08 - ZPacP, 23/08, 58/08 - ZZdrS-E, 77/08 - ZDZdr, 40/12 - ZUJF, 14/13, 88/16 - ZdZPZD, 64/17, 1/19 - odl. US in 73/19) oziroma neprekinjene nujne zdravniške pomoči iz 45.b člena Zakona o zdravniški službi (Uradni list RS, št. 72/06 - uradno prečiščeno besedilo, 15/08 - ZPacP, 58/08, 107/10 - ZPPKZ, 40/12 - ZUJF, 88/16 - ZdZPZD, 40/17, 64/17 - ZZDej-K, 49/18 in 66/19; v nadaljnjem besedilu: ZZdrS). Če koncesionar ni imel sklenjene pogodbe iz prejšnjega stavka, bi jo moral nemudoma skleniti.

Glede plačila koncesionarja se uporablja določba drugega odstavka 45.b člena ZZdrS, ki med drugim določa, da se na področju primarnega in sekundarnega zdravstvenega varstva koncesionar vključuje v zagotavljanje neprekinjene nujne zdravniške pomoči pod enakimi pogoji za delo in za enako plačilo kot zdravnik, ki je zaposlen v javnem zdravstvenem zavodu. Enako plačilo pomeni, da koncesionar prejme plačilo v višini stroška, ki bi ga imel izvajalec neprekinjene nujne zdravniške pomoči, če bi bil koncesionar zaposlen pri tem izvajalcu. Zavezanec za plačilo koncesionarjev, ki so bili vključeni v izvajanje nalog, povezanih z zaježitvijo in obvladovanjem epidemije COVID-19 na področju primarnega in sekundarnega zdravstvenega varstva, je torej javni zdravstveni zavod, s katerim ima koncesionar sklenjeno pogodbo o vključevanju v sistem neprekinjenega zdravstvenega varstva.

II. Časovno obdobje, v katerem so koncesionarji upravičeni do dodatka za delo v rizičnih razmerah

Z Odredbo o razglasitvi epidemije nalezljive bolezni SARS-CoV-2 (COVID-19) na območju Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 19/20) je bila razglašena epidemija 12. marca 2020 ob 18. uri, ki je bila preklicana z Odlokom o preklicu epidemije nalezljive bolezni SARS-CoV-2 (COVID-19) (Uradni list RS, št. 68/20). V skladu s sprejetim Odlokom o preklicu epidemije nalezljive bolezni SARS-CoV-2 (COVID-19) in določbo 20. člena ZIUZEOP ukrepi za zaježitev epidemije COVID-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo veljajo do vključno 31. 5. 2020, kar pomeni, da so koncesionarji upravičeni do dodatka za delo v rizičnih razmerah v obdobju od 13. marca 2020 do vključno 31. 5. 2020. V navedenem obdobju so bili izpolnjeni pogoji za izplačevanje dodatka za rizične razmere, ki ga je treba povsod, kjer ni bil izplačan, izplačati za nazaj.

III. Osnova za obračun dodatka za delo v rizičnih razmerah

Koncesionarji dodatek za delo v rizičnih razmerah obračunajo od dejanske osnovne plače zaposlenega (in ne po standardih ZZZS), če je njena višina v okviru osnovne plače za primerljivo delovno mesto v javnem sektorju. Če dejanska osnovna plača zaposlenega presega najvišjo osnovno plačo za primerljivo delovno mesto v javnem sektorju, se za obračun dodatka upošteva najvišja osnovna plača iz javnega sektorja. Prav tako je minimalna osnova za obračun dodatka osnovna plača za primerljivo delovno mesto v javnem sektorju. V pomoč v **Prilogi 2** dodajamo seznam delovnih mest z razponom plačnih razredov in osnovnih plač v javnem sektorju, kar upoštevajte pri primerjavi dejanske osnovne plače zaposlenega s plačo za primerljivo delovno mesto v javnem sektorju.

Prav tako se dodatek obračuna le za ure dela, ki so opravljene do plačnika ZZZS in v katerih se je dejansko opravljalo delo v rizičnih razmerah glede na pogoje, kot jih določa KPJS in razlaga KPJS. Zaposleni, ki opravljajo delo preko polnega delovnega časa v pogojih iz 11. točke prvega odstavka in drugega odstavka 39. člena KPJS in skladu s prejeto razlago KPJS, so upravičeni tudi do izplačila dodatka za delo v rizičnih razmerah v okviru nadurnega dela.

IV. Posredovanje zahtevka oziroma računa za izplačilo dodatka za delo v rizičnih razmerah

Zaradi racionalizacije obremenitev predlagamo, da koncesionarji izstavite **en zahtevek oziroma račun za izplačilo sredstev za celotno časovno obdobje (marec, april in maj 2020)** iz naslova dodatka po KPJS preko UJP-net v elektronski obliki (e-Račun) z **dvema obveznima prilogama**:

- tabela (**Priloga 3** tega dopisa, ki jo zaradi obdelave podatkov posredujete **v excel obliki**), ki vsebuje pet zavihkov, ki so obvezni za izpolnjevanje:
 - o zavihek »I. dodatki«, kamor se vpišejo skupni podatki, pri čemer se nekateri podatki samodejno prenesejo iz nadaljnjih zavihkov »marec 2020«, »april 2020«, »maj 2020«. **Končni znesek v celici G6 se mora ujemati z zneskom za izplačilo na zahtevku oziroma računu,**
 - o zavihek »marec 2020«, kamor vpišite podatke na ravni posameznega zaposlenega,
 - o zavihek »april 2020«, kamor vpišite podatke na ravni posameznega zaposlenega,
 - o zavihek »maj 2020«; kamor vpišite podatke na ravni posameznega zaposlenega,
 - o zavihek »II. utemeljitev«.
- Podrobnejša navodila za izpolnjevanje vseh zavihkov so v zavihku »Navodila za izpolnjevanje«.
- **sprejet akt/sklep koncesionarja**, ki določa dela in naloge, ki se opravljajo v nevarnih pogojih dela in čas, ko so zaposleni opravljali dela in naloge v nevarnih pogojih dela (v pomoč Priloga 1 – vzorec sklepa).

Računi brez ustreznih in zahtevanih prilog (priloga 1 in 3 tega dopisa) bodo zavrjeni.

Naslovnik računa je Ministrstvo za zdravje, pri čemer na računu obvezno navedite datum opravljenih storitev 31. 5. 2020 ali obdobje opravljenih storitev od 13. 3. do 31. 5. 2020.

Predlagamo, da račun izstavite bodisi do:

- 19. 6. 2020, pri čemer bo plačilo računa izvedeno predvidoma v juliju 2020,

- 17. 7. 2020, pri čemer bo plačilo računa izvedeno predvidoma v avgustu 2020.

Če računa za plačilo dodatka ne izstavite do navedenih datumov, bomo šteli, da povračila sredstev za navedeni dodatek ne boste uveljavljali.

V zvezi z izplačilom dodatkov iz proračuna Republike Slovenije vam sporočamo, da je izplačilo vezano na več dejavnikov: pregled in potrditev ustreznosti računa, odločanje Vlade RS o zagotovitvi sredstev v ta namen ipd., zato točnega datuma plačila računov trenutno ne moremo opredeliti. Ministrstvo za zdravje si bo prizadevalo za čim hitrejši potek vseh aktivnosti takoj po prejetju računov ter za izvedbo plačil v zakonskih rokih.

V. Nadzor nad izplačilom dodatka za delo v rizičnih razmerah

Opozarjamo, da za potrebe morebitnega nadzora hranite vso dokumentacijo povezano z izplačili dodatkov po KPJS, pri čemer morajo biti posredovani zahtevki skladni z zakonodajo in organizacijo zdravstvenega varstva v času epidemije in evidencami. Za pravilnost izkazanih podatkov za izplačilo dodatkov odgovarja poslovodstvo.

V skladu z določbami 76. člena Zakona o zdravstveni dejavnosti (Uradni list RS, št. 23/05 – uradno prečiščeno besedilo, 15/08 – ZPacP, 23/08, 58/08 – ZZdrS-E, 77/08 – ZDZdr, 40/12 – ZUJF, 14/13, 88/16 – ZdZPZD, 64/17, 1/19 – odl. US in 73/19) lahko Ministrstvo za zdravje pri izvajalcih zdravstvene dejavnosti za zagotavljanje zakonitosti, strokovnosti, kakovosti in varnosti dela izvede upravni nadzor, ki med drugim obsega tudi nadzor nad izvajanjem predpisov s področja opravljanja zdravstvene dejavnosti in področja materialnega poslovanja ter nadzor poslovanja, ki se nanaša na sredstva javnih financ. V skladu Zakonom o računskem sodišču (Uradni list RS, št. 11/01 in 109/12) je za kontrolo celotne javne porabe v Republiki Sloveniji pristojno tudi Računsko sodišče Republike Slovenije.

Pri odgovoru na naš dopis se obvezno sklicujte na številko tega dopisa.

S spoštovanjem,

doc. dr. Tina BREGANT
državna sekretarka

Priloge:

- KPJS Priloga 1 – Vzorec internega akta/sklepa za dodatek po
- za javni sektor Priloga 2 – Seznam delovnih mest s področja zdravstva
- Priloga 3 – priloga k računu (excel tabela)

Vročiti:

- Koncesionarji, ki opravljajo javno službo na sekundarni ravni zdravstvene dejavnosti – po e-pošti
- Zdravniška zbornica Slovenije, gp.zzs@zss-mcs.si – po e-pošti